

Feedback op de punten die het Europees Parlement aanvoert in zijn resolutie over het Jaarverslag 2021 van de ECB

Deze feedbackverklaring wordt gepubliceerd ter gelegenheid van de presentatie van het Jaarverslag 2022 van de ECB aan het Europees Parlement en bevat antwoorden op de kwesties die aan de orde zijn gesteld en op verzoeken die het Europees Parlement heeft geformuleerd in zijn resolutie over het Jaarverslag van 2021.¹ In de verklaring, die is ingedeeld naar onderwerp, wordt in elke paragraaf minstens een punt van de resolutie behandeld. Doel van de verklaring is het beleid van de ECB beter toe te lichten en de dialoog met het Europees Parlement en het publiek over de belangrijkste door de leden van het Europees Parlement aan de orde gestelde kwesties te bevorderen. De ECB publiceert deze feedbackverklaringen sinds 2016, op voorstel van het Europees Parlement.²

1 Monetair beleid

Met betrekking tot de suggestie om een evenwichtiger en geleidelijker aanpassing van het monetair beleid te overwegen merkt de ECB op dat het tempo van de renteverhogingen in overeenstemming is met haar hoofddoel, namelijk het waarborgen van prijsstabiliteit op middellange termijn. Op basis van de door medewerkers van de ECB samengestelde macro-economische projecties voor het eurogebied van maart 2023 wordt verwacht dat de inflatie gedurende te lange tijd te hoog blijft. Sinds het begin van de normalisatie van het monetair beleid in december 2021 heeft de ECB doortastende maatregelen genomen, in overeenstemming met haar vaste voornemen om de inflatie tijdig naar de doelstelling van 2% op middellange termijn te laten terugkeren. Gezien de grote mate van onzekerheid hanteert de Raad van Bestuur een op data gebaseerde benadering van de monetairbeleidskoers. De rentebesluiten worden genomen op grond van een beoordeling van de inflatievooruitzichten in het licht van de binnenkomende economische en financiële data, de dynamiek van de onderliggende inflatie en de kracht van de monetairbeleidstransmissie. Het handhaven van de prijsstabiliteit is de beste bijdrage die het monetair beleid kan leveren aan duurzame economische groei en de werkgelegenheid.

Wat betreft de oproep in de resolutie om zich nauwgezet op de inflatie op middellange termijn te richten, merkt de ECB op dat de vooruitzichten voor prijsstabiliteit op middellange termijn nog altijd leidend zijn voor haar

¹ De tekst van de aangenomen [resolutie](#) is beschikbaar op de website van het Europees Parlement.

² De feedback strekt zich niet uit tot de kwesties die in de resolutie van het Europees Parlement over de bankenunie aan de orde zijn gesteld. Die kwesties worden besproken in het [Jaarverslag van de ECB over haar toezichtswerkzaamheden](#). De feedback op de resolutie over de bankenunie wordt later dit jaar gepubliceerd.

monetairbeleidsmaatregelen. De Raad van Bestuur is vastbesloten om een tijdige terugkeer van de inflatie naar de doelstelling van 2% op middellange termijn te bewerkstelligen, en staat klaar om, binnen zijn mandaat, alle ter beschikking staande instrumenten aan te passen. Door het uitzonderlijke economische klimaat van dit moment, met onder andere knelpunten in de toeleveringsketens, de Russische oorlog in Oekraïne en een grote mate van algehele onzekerheid, is het van belang om bij de beoordeling van de inflatievooruitzichten de binnenkomende gegevens zorgvuldig te bestuderen. Ook modelmatige projecties blijven een belangrijke rol spelen bij de besluitvorming over het monetair beleid.

Ten aanzien van het verzoek om een internationale dialoog met andere centrale banken op gang te brengen, merkt de ECB op dat ze in diverse internationale fora reeds van gedachten wisselt met andere centrale banken over de vooruitzichten voor prijsstabiliteit en beleidsreacties. In een klimaat waarin de inflatoire druk wereldwijd gelijktijdig oploopt, is het van belang dat monetairbeleidsmakers rekening houden met de mogelijke effecten van beslissingen van andere centrale banken. Daarom onderhouden de belangrijkste centrale banken, in verschillende gremia, regelmatig contact met elkaar om belangrijke economische en financiële ontwikkelingen en beleidsreacties te bespreken. De ECB voert ook een uitgebreide analyse uit van internationale overloopeffecten, onder meer in haar reguliere projecties, die als input dienen voor de monetairbeleidsbesprekingen.³

Wat betreft het verzoek om eventuele toekomstige beleidsrentebesluiten beter te motiveren merkt de ECB op dat ze haar argumentatie uitgebreid communiceert via een aantal kanalen. De overwegingen die ten grondslag liggen aan de monetairbeleidsbeslissingen komen in de eerste plaats tot uiting in de monetairbeleidsverklaring die na elke monetairbeleidsvergadering van de Raad van Bestuur wordt gepubliceerd. In aanvulling daarop lichten de directieleden van de ECB hun opvattingen en standpunten toe in toespraken, waaronder die van de president van de ECB voor het Europees Parlement, en in interviews. Daarnaast worden de redenen voor de monetairbeleidsbesluiten van de Raad van Bestuur uiteengezet in publicaties van de ECB, zoals het Jaarverslag en het Economisch Bulletin, en in andere communicatiemediën. De verslagen van de monetairbeleidsvergaderingen van de Raad van Bestuur bevatten gedetailleerde informatie over de besprekingen waarop de besluiten zijn gebaseerd. Bovendien werkt de ECB sinds de herziening van haar monetairbeleidsstrategie in 2020-2021 aan een betere communicatie met het grote publiek, teneinde haar besluiten beter uit te leggen, op een duidelijke en toegankelijke manier. Zo ligt de ECB het monetair beleid toe met behulp van infographics ('Onze verklaring over het monetair beleid in een oogopslag'), die na elke persconferentie over het monetair beleid worden gepubliceerd. Kort geleden heeft de ECB ook 'ECB & You' gelanceerd, een ruimte voor open dialoog met de burgers van het eurogebied, waar hun vragen worden beantwoord en naar hun zorgen wordt geluisterd. Dit is met name van belang bij hoge inflatie en doortastend monetair beleid.

³ Zie bijvoorbeeld Kader 2, 'Het internationale klimaat', van de door medewerkers van de ECB samengestelde macro-economische projecties voor het eurogebied van maart 2023.

Ten aanzien van de bemerking dat de ECB zich bij haar onderpandkader zou blijven verlaten op particuliere kredietbeoordelaars voor overheidsratings, merkt de ECB op dat het Eurosysteem zich uitsluitend noch automatisch verlaat op kredietbeoordelaars. Het Eurosysteem beschikt over een goed uitgebouwd kredietbeoordelingskader (ECAF) dat procedures, regels en technieken vastlegt om te waarborgen dat aan hoge kredietkwaliteitsnormen wordt voldaan voor activa die worden gebruikt als onderpand en voor aankopen in het kader van monetairbeleidstransacties.⁴ Deze regels zijn openbaar en vastgelegd in de rechtshandelingen van het Eurosysteem. Er zijn vereisten in opgenomen waaraan ratingbureaus moeten voldoen om voor het Eurosysteem aanvaardbaar te zijn als externe kredietbeoordelingsinstelling. Het Eurosysteem verlaat zich echter noch uitsluitend noch automatisch op kredietbeoordelaars. Het werkt nauw samen met de kredietbeoordelaars en onderzoekt de ratings nauwlettend om er een beter inzicht in te krijgen en te achterhalen welke rol de oordeelsvorming speelt in de ratingbesluiten. Dankzij deze grondige due diligence kan het Eurosysteem van zijn discretionaire bevoegdheid gebruikmaken en zo nodig afwijken van externe kredietratings. Zo heeft het Eurosysteem in het verleden ontheffingen van de minimale kredietkwaliteitsvereisten verleend om overheidsschuldinstrumenten van afzonderlijke landen te kunnen accepteren. Tijdens de coronapandemie handhaafde de ECB tevens de beleenbaarheid van sommige verhandelbare activa, waaronder overheidsobligaties, ook als kredietbeoordelingsbureaus de rating hadden verlaagd. Dit maakt duidelijk dat het Eurosysteem alle relevante informatie gebruikt om de kredietkwaliteit van een actief te bepalen. Het gebruik van externe ratings voor het bepalen van de kredietwaardigheid van overheden bij de tenuitvoerlegging van het monetair beleid heeft inderdaad deel uitgemaakt van de evaluatie van de monetairbeleidsstrategie, en meer informatie is te vinden in een daaraan gewijde paragraaf van een Occasional Paper van de ECB over de wisselwerking tussen monetair en begrotingsbeleid in het eurogebied.⁵

2 Inflatie

Wat betreft de in de resolutie geuite bezorgdheid over de historisch hoge inflatie, staat de ECB klaar om binnen haar mandaat steeds al haar instrumenten aan te passen opdat de inflatie terugkeert naar de inflatiedoelstelling voor de middellange termijn. In 2022 werd het eurogebied getroffen door een combinatie van buitengewone schokken, die de inflatie tot ongekende hoogte deden oplopen. Aanbodfactoren, zoals de sterke prijsstijgingen van energie en voedingsgrondstoffen en de aanhoudende knelpunten in de toeleveringsketens, speelden een zeer grote rol bij het opdrijven van de inflatie.

Binnen het eurogebied speelden ook vraagfactoren een rol, vooral in sectoren die sterk werden getroffen door het weer op gang komen van de economie. De sterke loongroei en de ruimere winstmarges droegen alletwee bij aan de binnenlandse kostendruk. De impact van deze factoren ebt naar verwachting weg, waardoor de

⁴ Zie de website van de ECB voor meer informatie over het [ECAF](#).

⁵ Zie de Work stream on monetary-fiscal policy interactions over de wisselwerking tussen monetair en begrotingsbeleid, Kader 9, 'Monetary-fiscal policy interactions in the euro area', *Occasional Paper Series*, nr. 273, ECB, september 2021.

totale inflatie verder zou moeten dalen. Tegelijkertijd blijft de ECB waakzaam ten aanzien van de risico's waarmee deze vooruitzichten omgeven zijn en let ze op eventuele aanwijzingen voor een loon-prijsspiraal. De huidige stijging van de lonen houdt daarmee verband dat de koopkracht aansluiting zoekt bij de prijzen, tegen de achtergrond van krappe arbeidsmarkten. De meeste maatstaven voor de inflatieverwachtingen op langere termijn staan momenteel op ongeveer 2%, al moeten ze steeds in de gaten worden gehouden.

Wat betreft de definitie van de middellange termijn in de inflatiedoelstelling merkt de ECB op dat er geen cijfermatig precieze definitie van de middellange termijn bestaat. Zoals de president van de ECB in een recente brief heeft toegelicht, laat de gerichtheid op de middellange termijn ruimte voor onvermijdelijke kortetermijnafwijkingen van de inflatie ten opzichte van de doelstelling van 2%, alsook voor vertragingen en variabiliteit in de doorwerking van het monetaire beleid in de economie en de inflatie.⁶ De gerichtheid op de middellange termijn biedt flexibiliteit in de zin dat de passende monetairbeleidsreactie op een afwijking van de inflatie ten opzichte van de doelstelling afhankelijk is van de omstandigheden en van de oorsprong, omvang en duur van de afwijking. Zo kan een schok in de vraag naar goederen en diensten de inflatie en de reële economische bedrijvigheid in dezelfde richting beïnvloeden, terwijl bij schokken in het aanbod van goederen en diensten de gevolgen voor de inflatie en reële economische bedrijvigheid elkaar tijdelijk kunnen opheffen. In het eerste geval is het doorgaans dringender om in te spelen op de binnenlandse vraag en de inflatieverwachtingen verankerd te houden, waardoor het raadzaam kan zijn een kortere definitie van de middellange termijn aan te houden dan in het tweede scenario. De ECB licht de aanpassingen van de termijn toe in haar verklaringen over het monetair beleid en in de artikelen in het Economisch Bulletin.

Met betrekking tot de bezorgdheid over de bijdrage van winsten aan de inflatie en de oproep om regelmatig gegevens daarover te publiceren, heeft de ECB ook haar bezorgdheid geuit over de rol van de bedrijfswinsten in het huidige inflatieverloop. Zoals de president van de ECB in een recente brief heeft toegelicht, analyseert de ECB regelmatig de prijsontwikkelingen op basis van een breed scala van indicatoren. Deze analyse richt zich in dezelfde mate op loon- en winstontwikkelingen.⁷ Met betrekking tot de bijdrage van winsten aan de inflatie, blijkt uit de analyse van de ECB dat hogere winstmarges een belangrijke rol hebben gespeeld in de toename van de binnenlandse kostendruk in het eurogebied. Veel bedrijven in sectoren die geconfronteerd werden met een beperkt aanbod en een stijgende vraag hebben hun winstmarges kunnen vergroten. In het vierde kwartaal van 2022 droeg de winst per eenheid product iets meer dan de helft bij aan de binnenlandse prijsdruk, zoals afgemeten aan de twaalfmaands groei van de deflator van het bruto binnenlands product, terwijl de bijdrage van de arbeidskosten per

⁶ Zie de [brief van de president van de ECB aan de heer Jonás Fernández Álvarez, Europarlementslid, over het monetair beleid](#) van 18 april 2023.

⁷ Zie de ['brief van de president van de ECB aan mevrouw Henrike Hahn, de heer Ernest Urtasun en de heer Rasmus Andresen, Europarlementsleden, over economische ontwikkelingen in het eurogebied'](#), 18 april 2023.

eenheid product iets minder dan de helft bedroeg.⁸ De winsten per eenheid product namen vooral sterk toe in de sectoren energie, landbouw, bouwnijverheid, de verwerkende industrie en handels- en transportdiensten. Uit een analyse van de ECB blijkt dat bedrijven over het algemeen de stijging van de inputprijzen niet hebben opgevangen via lagere marges, zoals in het verleden het geval is geweest, maar hebben doorberekend in hun verkoopprijzen. De ongewoon sterke doorberekening kan het gevolg zijn van afgenomen concurrentiedruk in een klimaat van hoge inflatie dat wordt gekenmerkt door mondiale aanbodtekorten en de opverende vraag na de pandemie. In een dergelijk klimaat kunnen de winstmarges zonder verlies van marktaandeel worden aangehouden of vergroot. Met betrekking tot de winstontwikkeling merkt de ECB op dat haar macro-economische analyse grotendeels berust op de beschikbare informatie in de nationale en sectorale rekeningen. Wat betreft de oproep om de berekende bijdragen regelmatig te publiceren, benadrukt de ECB dat de informatie uit nationale en sectorale rekeningen algemeen beschikbaar is en dat ze regelmatig communiceert over de onderbouwing van haar analyse. Daarnaast publiceert de ECB bijgewerkte beoordelingen in bijvoorbeeld haar Economisch Bulletin.⁹

Met betrekking tot de bezorgdheid dat de inflatieverwachtingen ontankerd raken, merkt de ECB op dat de meeste maatstaven van de inflatieverwachtingen voor de langere termijn rond de inflatiedoelstelling van 2% liggen en niet wijzen op ontankering. De ECB benadrukt echter regelmatig dat het belangrijk is de ontwikkelingen van de inflatieverwachtingen voortdurend te volgen en snel op te treden indien er duidelijke tekenen van een ontankering van de verwachtingen ontstaan.

Wat betreft het verzoek om de rol van inflatieverwachtingen en de manier waarop deze worden beïnvloed door de aankondigingen en maatregelen van de ECB verder te onderzoeken, verzamelt de ECB gegevens van professionele voorspellers, financiële markten, financiële analisten en consumenten. Ze bestudeert de determinanten van de inflatieverwachtingen en de daarin besloten informatie voor de toekomstige inflatie. De inflatieverwachtingen zijn belangrijk voor de inflatie omdat ze een effect hebben op de bestedingen, de spaar- en beleggingsbeslissingen, alsook op het loon- en prijsvormingsgedrag. Sinds de jaren zestig zijn ze een cruciaal element in de modellen van het inflatieverloop en in de modellen die centrale banken overal ter wereld gebruiken om het monetair beleid te onderbouwen en te beoordelen. Bij de evaluatie van de monetairbeleidsstrategie in 2020-2021 hebben medewerkers van het Eurosysteem de aard en de rol van de

⁸ De bbp-deflator meet de 'prijs' van de totale toegevoegde waarde per eenheid product, die kan worden uitgesplitst in arbeidskosten per eenheid product, bruto-exploitatieoverschot (of winst) per eenheid product en netto indirecte belastingen per eenheid product. Zie ook Arce, O., Hahn, E. en Koester, G., 'How tit-for-tat inflation can make everyone poorer', *ECB-blog*, 30 maart 2023, en 'Profitability and leverage developments of listed non-financial corporations in the euro area', Maandbericht, ECB, juni 2006.

⁹ Zie bijvoorbeeld 'Profit developments in the euro area', *Monthly Bulletin*, ECB, augustus 2008; 'The role of profits in shaping domestic price pressures in the euro area', *Maandbericht*, ECB, maart 2013; 'Hoe bepalen winsten de binnenlandse prijsdruk in het eurogebied? ', *Economisch Bulletin*, Nummer 6, ECB, 2019; en 'De rol van de winstmarges in de aanpassing aan de coronacrisisschok', *Economisch Bulletin*, Nummer 2, ECB, 2021.

inflatieverwachtingen beoordeeld.¹⁰ Verwachtingen in verband met de ontwikkeling en het peil van de inflatie op langere termijn kunnen nuttige indicatoren zijn voor de geloofwaardigheid van het monetair beleid en kunnen ook dienen als input voor scenario's en risicoanalyses bij prognoses die met behulp van structurele modellen worden opgesteld. Medewerkers van het Eurosysteem zijn tot de bevinding gekomen dat maatregelen en aankondigingen van de ECB de inflatieverwachtingen aanzienlijk kunnen beïnvloeden. Ze stelden bijvoorbeeld vast dat de tenuitvoerlegging van de programma's voor de aankoop van activa in 2014 werd gevolgd door statistisch significante stijgingen van de contante inflatieswaptarieven voor alle looptijden. Ook is aangetoond dat de verwachtingen bij de private sector statistisch significant zijn bijgesteld als reactie op de publicatie van projecties van het Eurosysteem. Het effect van de communicatie van de ECB op de inflatieverwachtingen wordt voortdurend intern geanalyseerd.¹¹

Met betrekking tot de bezorgdheid over de inflatieverschillen in het eurogebied en de vraag of die het uniforme karakter van het monetair beleid van de ECB en het transmissiemechanisme in gevaar brengen, merkt de ECB op dat haar monetair beleid zich richt op de inflatie in het eurogebied als geheel.

Inflatieverschillen zijn op zich geen reden tot bezorgdheid binnen een monetaire unie, voor zover ze tijdelijke aanpassingen aan schokken weerspiegelen of verband houden met inhaalprocessen. De huidige inflatieverschillen zijn voor een groot deel toe te schrijven aan de uiteenlopende blootstelling van landen aan de eerder scherp gestegen prijzen van energie en voedingsgrondstoffen en aan knelpunten in toeleveringsketens als gevolg van de pandemie. Bovendien hebben de uiteenlopende omvang van de toeristische sector en de horeca (waarin de vraag sterk opveerde naarmate de economieën weer opengingen) bijgedragen aan de inflatieverschillen. De ECB verwacht dat de gevolgen van die factoren grotendeels tijdelijk zullen zijn en dat de inflatieverschillen daarom in de loop der tijd zullen normaliseren. Het verschil als gevolg van de energie-inflatie zou moeten afnemen naarmate de energieprijzontwikkelingen weer normaal gaan verlopen. Hierdoor zullen ook de inflatieverschillen afnemen die het gevolg zijn van verschillende nationale compenserende maatregelen. Ook de verschillen als gevolg van variatie bij de heropening en de blootstelling aan mondiale knelpunten aan de aanbodzijde zouden zich moeten normaliseren zodra deze effecten wegebben. Voor zover de uiteenlopende inflatie structurele verschillen tussen de landen van het eurogebied weerspiegelt, moet dit worden aangepakt door middel van passende structurele hervormingen op nationaal niveau.

3

Secundaire doelstelling en evenredigheidsanalyse

Aangaande de suggestie dat het Europees Parlement in haar resolutie input zou verschaffen aan de ECB met betrekking tot de secundaire doelstelling van

¹⁰ Zie de Work stream on inflation expectations, 'Inflation expectations and their role in Eurosystem forecasting', *Occasional Paper Series*, nr. 264, ECB, 2021.

¹¹ Zie de Work stream on monetary policy communications, 'Clear, consistent and engaging: ECB monetary policy communication in a changing world', *Occasional Paper Series*, nr. 274, ECB, september 2021.

de ECB, verwelkomt de ECB dergelijke input. In overeenstemming met de secundaire doelstelling van de ECB volgens artikel 127, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), moet de ECB, onverminderd de doelstelling van prijsstabiliteit, het algemene economische beleid in de Europese Unie ondersteunen teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU, zoals vastgelegd in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.¹² Als onderdeel van het kader voor de uitstippeling van het economisch beleid is het Europees Parlement een van de relevante EU-instellingen voor het nastreven van de secundaire doelstelling van de ECB, samen met de Europese Raad, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie. In dat verband herinnert de ECB eraan dat de uitdrukking en prioritering van het algemene economische beleid in de EU met name voortvloeien uit de vaststelling van rechtshandelingen en het aangaan van internationale verplichtingen, zoals de ondertekening van het klimaatakkoord van Parijs door de EU in 2016. Een duidelijke prioritering van bepaalde economische beleidsmaatregelen door de bevoegde EU-instellingen, waaronder het Europees Parlement, zal de ECB helpen haar secundaire doelstelling te verwezenlijken. Daarnaast is het voor het nastreven van de secundaire doelstelling ook belangrijk dat de ECB rekening houdt met factoren zoals de nabijheid van het beleid tot de primaire doelstelling en het voornaamste expertisegebied van de ECB, alsook de mate van nauwkeurigheid en onvoorwaardelijkheid van dat economisch beleid.

Met betrekking tot het verzoek aan de ECB om in een specifiek hoofdstuk van haar jaarverslag uit te leggen hoe ze haar secundaire doelstelling heeft geïnterpreteerd, hoe ze hiernaar heeft gehandeld en welke gevolgen haar monetair beleid voor het algemene economische beleid van de EU heeft, herinnert de ECB eraan dat de Raad van Bestuur bij zijn monetairbeleidsbeslissingen reeds rekening houdt met andere overwegingen die van belang zijn voor de monetairbeleidsvoering, zoals uitdrukkelijk is opgenomen in de monetairbeleidsstrategie. Dit blijkt uit de inleidende verklaring van de president van de ECB tijdens de monetaire dialogen met de Commissie economische en monetaire zaken van het Europees Parlement en tijdens de persconferenties van de ECB, waarbij de president overwegingen uiteenzet die van belang zijn voor het nastreven van de primaire doelstelling, bijvoorbeeld met betrekking tot werkgelegenheid en financiële stabiliteit. Het in aanmerking nemen van dergelijke overwegingen heeft gevolgen voor de reële economie en het financiële stelsel en draagt bij tot prijsstabiliteit. Zoals werd onderstreept tijdens de evaluatie van de monetairbeleidsstrategie van 2020-2021,¹³ zal de Raad van Bestuur bij de aanpassing van zijn beleidsinstrumenten, wanneer twee configuraties van een instrument even bevorderlijk en niet nadelig zijn voor de prijsstabiliteit, de configuratie kiezen die het algemene economische beleid van de EU op het vlak van

¹² Zo heeft de Raad van Bestuur besloten de benchmark voor het aankoopprogramma voor door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen aan te passen in de richting van emittenten met betere klimaatprestaties, door niet alleen te verwijzen naar de primaire, maar ook naar de secundaire doelstelling van de ECB. Zie overweging 3 van [Besluit \(EU\) 2022/1613](#) van de Europese Centrale Bank van 9 september 2022 tot wijziging van Besluit (EU) 2016/948 betreffende de tenuitvoerlegging van het aankoopprogramma bedrijvensector (ECB/2016/16) (ECB/2022/29), PB L 241 van 19.9.2022, blz. 13.

¹³ Zie [‘An overview of the ECB’s monetary policy strategy’](#), ECB, 8 juli 2021.

groei, werkgelegenheid en sociale inclusie het best ondersteunt, de financiële stabiliteit beschermt en het effect van de klimaatverandering beperkt, om zo bij te dragen aan de doelstellingen van de EU. Hoewel de uitleg over hoe de Raad van Bestuur met dergelijke andere overwegingen rekening houdt, reeds aan bod komt in de verschillende hoofdstukken van het Jaarverslag, zal de ECB zo nodig het verband tussen deze andere overwegingen, haar primaire doelstelling en haar secundaire doelstelling nader toelichten.

Wat betreft de suggestie om rekening te houden met de effecten van monetairbeleidsbeslissingen op lagere inkomens en kwetsbare groepen, alsook op vermogens- en inkomensongelijkheid, merkt de ECB op dat hoge inflatie grote gevolgen heeft voor huishoudens, en met name voor lagere inkomens. Het bestrijden van de inflatie zal deze gevolgen dan ook aanzienlijk verlichten en is de beste bijdrage die het monetair beleid kan leveren aan de inkomensbescherming. Meer specifiek omvat de evenredigheidsbeoordeling een analyse van de voordelen en mogelijke neveneffecten van de monetairbeleidsmaatregelen, de wisselwerking daartussen en de balans daarvan in de tijd. De beoordeling van de voordelen betreft zowel de transmissie naar de financieringsvoorwaarden als het beoogde effect op de inflatie, terwijl de beoordeling van mogelijke neveneffecten betrekking heeft op de onbedoelde effecten op de reële economie en het financiële stelsel. Monetairbeleidstransacties hebben altijd gevolgen voor het inkomen en het vermogen van huishoudens, hoewel bekend is dat dergelijke effecten uiteenlopen en moeilijk op voorhand vast te stellen zijn. Ze hangen onder meer af van de specifieke kenmerken van de huishoudens en van de beoordelingsperiode, en zijn dus moeilijk hard te maken in een evenredigheidsbeoordeling. Elke correctie van de inkomens- en vermogenssituatie ligt in handen van de overheden, die het mandaat en de instrumenten hebben om ongewenste ontwikkelingen te corrigeren.

Wat betreft het verzoek om regelmatig informatie te blijven publiceren over de internationale rol van de euro, merkt de ECB op dat ze geregeld een overzicht publiceert van de ontwikkelingen bij het gebruik van de euro door niet-ingezetenen van het eurogebied in een speciaal daarvoor bestemd rapport.¹⁴

De internationale rol van de euro zou in de eerste plaats worden ondersteund door een diepere en meer volledige economische en monetaire unie. De voltooiing van de bankenunie zou het eurogebied schokbestendiger maken, terwijl de voltooiing van de kapitaalmarktenunie de financieringsbronnen zou vergroten en de transactiekosten drukken. Dit zou het gebruik van de euro als internationale valuta voor investeringen, financiering en afwikkeling ten goede komen. De ECB steunt de inspanningen om de bankenunie en de kapitaalmarktenunie te voltooien en benadrukt het belang daarvan, met name in het licht van de groene en de digitale transitie.

¹⁴ Zie bijvoorbeeld 'The international role of the euro', ECB, juni 2022.

Wat betreft de oproep in de resolutie aan de ECB om te beoordelen in hoeverre de klimaatverandering haar vermogen om prijsstabiliteit te handhaven beïnvloedt, merkt de ECB op dat ze aanzienlijke middelen besteedt aan de analyse van hoe klimaatverandering de vooruitzichten voor prijsstabiliteit beïnvloedt.

Niets doen aan het klimaatprobleem kan een aanzienlijk risico vormen voor de prijsstabiliteit in het eurogebied, terwijl beleid om klimaatverandering tegen te gaan naar verwachting slechts bescheiden en tijdelijke effecten op de inflatie zal hebben.¹⁵ Recent onderzoek van ECB-medewerkers heeft aangetoond dat de impact van fysieke risico's zoals hittegolven en andere weerschokken op de inflatie – met name op de voedselprijsinflatie – aanzienlijk kan zijn als de klimaatverandering niet verder wordt beperkt.¹⁶ Daartegenover staat dat een verhoging van de koolstofprijzen in overeenstemming met de nettonuldoelstellingen van de EU, met name indien die op een goed gecommuniceerde en voorspelbare manier wordt uitgevoerd en wordt aangevuld met niet-prijsgebonden maatregelen, mogelijk slechts een bescheiden effect op de inflatie heeft, dat op middellange termijn geleidelijk zal afnemen.¹⁷ De ECB integreert klimaatmaatregelen in haar macro-economische projecties en macro-economische modellen om zo haar analytische inzicht in de onderliggende krachten te verbeteren.¹⁸ Over het geheel genomen blijkt uit de tot dusver beschikbare gegevens dat beleidsmaatregelen ter beperking van de klimaatverandering en de groene transitie op lange termijn een ondersteunende factor zijn voor prijsstabiliteit.

Wat betreft de verwijzingen in de resolutie naar marktneutraliteit en het aankoopprogramma voor door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen, benadrukt de ECB dat marktneutraliteit een operationeel instrument is en geen wettelijk vereiste.

Marktneutraliteit kan ertoe bijdragen dat de interventies van het Eurosysteem op de markt voldoen aan het beginsel van 'een open markteconomie met vrije mededinging, waarbij een doelmatige allocatie van middelen wordt bevorderd' dat is opgenomen in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Zoals in het verleden bij verschillende gelegenheden is uiteengezet, kan het Eurosysteem echter in gerechtvaardigde gevallen afwijken van een operationeel en vrijwillig instrument zoals marktneutraliteit, om te voldoen aan de doelstellingen van de ECB en aan de desbetreffende verdragsbeginselen.¹⁹ Zo heeft de Raad van Bestuur, in overeenstemming met de klimaatroutekaart van de

¹⁵ Zie bijvoorbeeld Ferrari, A. en Nispi Landi, V., 'Will the green transition be inflationary? Expectations matter', *Working Paper Series*, nr. 2726, ECB, september 2022.

¹⁶ Zie Parker, M., 'The impact of disasters on inflation', *Economics of Disasters and Climate Change*, Vol. 2, Nummer 1, Springer, april 2018, pp. 21-48; Faccia, D., Parker, M. en Stracca, L., 'Feeling the heat: extreme temperatures and price stability', *Working Paper Series*, nr. 2626, ECB; Ciccarelli, M., Kuik, F., Martínez Hernández, C., 'The asymmetric effects of weather shocks on euro area inflation', *Working Paper Series*, nr. 2798, ECB, maart 2023.

¹⁷ Zie het kader 'Model-based analysis of the short-term impact of increasing the effective carbon tax on euro area output and inflation', in het artikel 'Fiscal policies to mitigate climate change in the euro area', *Economisch Bulletin*, Nummer 6, ECB, 2022.

¹⁸ Zie voor meer informatie 'Climate-related policies in the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections for the euro area and the macroeconomic impact of green fiscal measures', *Economisch Bulletin*, Nummer 1, ECB, 2023.

¹⁹ Zie voor meer informatie ook 'Brief van de president van de ECB aan Markus Ferber, Europarlementslid, over klimaatverandering', 11 november 2022.

ECB, besloten vanaf 1 oktober 2022 bij de herbelegging van aflossingen in de portefeuille van bedrijfsobligaties meer obligaties te gaan aanhouden van emittenten met betere klimaatprestaties.²⁰ Het Eurosysteem heroriënteert de aankopen van bedrijfsobligaties naar emittenten met betere klimaatscores, rekening houdend met hun eerdere uitstoot, hun decarbonisatiedoelstellingen en de kwaliteit van hun klimaatrapportage. Waar de aankopen en herbeleggingen vroeger vooral gebaseerd waren op de marktkapitalisatie van emittenten, houdt het aankoopprogramma voor bedrijfsobligaties nu ook rekening met informatie die relevant is voor de beoordeling van de klimaatrisico's van bedrijven. Door klimaatverandering mee te nemen bij de toewijzing van activa houdt het Eurosysteem rekening met financiële klimaatrisico's, ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en de huidige beschikbaarheid en kwaliteit van gegevens, zonder afbreuk te doen aan de ruime reikwijdte van de aankoopprogramma's in overeenstemming met de verplichting om te handelen in overeenstemming met het beginsel van een open markteconomie met vrije mededinging, waarbij een doelmatige allocatie van middelen wordt bevorderd. Sinds maart 2023, aan het begin van de periode van gedeeltelijke herinvestering, worden op de primaire markt alleen nog effecten aangekocht van emittenten met betere klimaatprestaties en groene obligaties die aan een streng identificatieproces voldoen. Bovendien worden de aankopen op de secundaire markt die nodig zijn om de gedeeltelijke herinvesteringsvolumes te bereiken, uitgevoerd in overeenstemming met het heroriëntatiekader. Uit de eerste financiële klimaatrapportage van de ECB blijkt dat de voor monetairbeleidsdoeleinden aangehouden bedrijfsactiva al op een decarbonisatiepad zitten, aangezien de koolstofintensiteit van emittenten geleidelijk is afgenomen.²¹ Het besluit van de ECB om haar portefeuilles vanaf oktober 2022 te heroriënteren naar emittenten met betere klimaatprestaties helpt de bedrijfsportefeuilles van het Eurosysteem verder koolstofvrij te maken in een tempo dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs.

Wat betreft de samenwerking van de ECB met kredietbeoordelaars om de transparantie over klimaatrisico's te vergroten, waardeert de ECB de erkenning door het Europees Parlement van het belang van samenwerking met kredietbeoordelaars op het vlak van klimaatrisico's. Een recente studie van²² ECB-medewerkers naar rapportagemethodes en -werkwijzen met betrekking tot klimaatrisico's in kredietratings laat grote verschillen zien tussen kredietbeoordelaars en activaklassen. De ECB zal de gesprekken met kredietbeoordelaars voortzetten met het oog op meer transparantie over de opname van klimaatrisico's in de kredietratings. Ze zal ook voortdurend toezicht houden en verdere vooruitgang eisen op de gebieden waarop kredietbeoordelaars beter kunnen doen. Dit betreft met name transparantie over de modellen en methoden die worden gebruikt om de blootstelling aan klimaatrisico's te ramen, alsook de publicatie van ratingbesluiten en -verslagen. De methodologische onafhankelijkheid van de kredietbeoordelaars en de rol van de regelgevers moeten daarbij volledig worden geëerbiedigd. Het

²⁰ Zie 'ECB provides details on how it aims to decarbonise its corporate bond holdings', *persbericht*, ECB, 19 september 2022.

²¹ Zie 'ECB starts disclosing climate impact of portfolios on road to Paris-alignment', *persbericht*, ECB, 23 maart 2023, en de verwijzingen daarin.

²² Zie Breitenstein, M., Ciummo, S. en Walch, F., 'Disclosure of climate change risk in credit ratings', *Occasional Paper Series*, nr. 303, ECB, september 2022.

Eurosysteem versterkt ook zijn eigen risicobeoordelingsinstrumenten en -capaciteit om beter rekening te houden met klimaat- en milieurisico's in zijn interne kredietbeoordelingsystemen, waarvoor vanaf eind 2024 gemeenschappelijke minimumnormen van toepassing zullen zijn.

5 Digitale euro, cryptoactiva, cyberveiligheid en bankbiljetten

Met betrekking tot de opmerking in de resolutie dat een digitale euro contant geld als betaalmiddel kan aanvullen, maar niet mag vervangen, bevestigt de ECB dat ze contant geld zal blijven aanbieden.²³ Een digitale euro zou contant geld aanvullen, maar niet vervangen, en beantwoorden aan de groeiende vraag van consumenten om snel en veilig digitaal te kunnen betalen. Net als contant geld zou een digitale euro publiek geld zijn dat wordt uitgegeven en gedekt door de ECB, die zorgt voor strenge normen op het gebied van privacy en cyberveiligheid.²⁴

Wat betreft het verzoek om bij het ontwerpen van de digitale euro terdege rekening te houden met de risico's voor de banksector en de algemene kredietverlening aan de reële economie, bevestigt de ECB dat ze vastbesloten is buitensporig gebruik van de digitale euro als beleggingsvorm en het daarmee gepaard gaande risico van plotselinge grote verschuivingen van bankdeposito's naar de digitale euro te voorkomen. De ECB evalueert zorgvuldig de mogelijke impact van de digitale euro op het monetair beleid, de financiële stabiliteit en de dienstverlening door financiële intermediairs.²⁵ Volgens de ECB kunnen ongewenste gevolgen van de uitgifte van een digitale euro voor de financiële stabiliteit, het monetair beleid of de dienstverlening door financiële intermediairs het best via het ontwerp worden opgevangen. De ECB zou bij het ontwerp instrumenten voorzien om het aantal digitale euro's in omloop te beheersen. Over de uitwerking van deze instrumenten zou dichter bij de mogelijke invoering van een digitale euro worden besloten, rekening houdend met de economische en financiële omgeving op dat moment.

Wat betreft de verwijzing naar het besluit van de ECB om Amazon te betrekken bij het testen van interfaceprototypes voor een digitale euro, herhaalt de ECB dat de ontwikkeling van prototypes een leeractiviteit was om technische opties voor een digitale euro te testen.²⁶ De technische informatie die werd gedeeld met de bedrijven die deelnamen aan de prototypewerkzaamheden is gepubliceerd op de website van de ECB.²⁷ Bij de selectie van providers van prototypes voor de

²³ De [contantgeldstrategie van het Eurosysteem](#) moet waarborgen dat contant geld ruim beschikbaar en geaccepteerd blijft als betaal- en waardeopslagmiddel.

²⁴ Meer informatie over de voortgang van het project voor een digitale euro is te vinden in het [eerste voortgangsverslag](#) van de ECB (gepubliceerd in september 2022), het [tweede voortgangsverslag](#) (gepubliceerd in december 2022) en het [derde voortgangsverslag](#) (gepubliceerd in april 2023).

²⁵ Voor meer informatie over wat digitaal centralebankgeld op de retailmarkt betekent voor de rol van banken, zie Adalid, R. et al., 'Central bank digital currency and bank intermediation', *Occasional Paper Series*, nr. 293, ECB, mei 2022.

²⁶ Zie 'ECB selects external companies for joint prototyping of user interfaces for a digital euro', *MIP News*, ECB, 16 september 2022, en [Brief van Fabio Panetta aan Irene Tinagli, ECON-voorzitter, over de prototypes van gebruikersinterfaces voor een digitale euro](#), 17 oktober 2022.

²⁷ Zie het [Eurosystem's onboarding package for digital euro prototyping](#), ECB, 7 december 2022 en de bijlagen daarbij.

gebruikerstoepassingen werd een transparante en open aanpak gevolgd, die verder ging dan de EU-regels voor niet-bezoldigde contracten. De ontwikkeling van prototypes was een 'laboratoriumexperiment', dat is uitgevoerd zonder gebruik te maken van echte betaalgegevens. De bedrijven die eraan deelnamen hadden geen inspraak in het ontwerp van een potentiële digitale euro en zullen in de toekomstige fasen van het project geen voordeel hebben ten opzichte van andere bedrijven. De prototypes waren niet bedoeld als volwaardige oplossingen en ze zullen geen invloed hebben op beslissingen over een specifieke technologie of functionaliteit voor een definitief ontwerp van een digitale euro. De ECB heeft nog geen besluit genomen over welke technologie het meest geschikt is voor een digitale euro.

Wat betreft de oproep in de resolutie aan de ECB om haar monitoring van de ontwikkeling van crypto's op te voeren, houdt de ECB nauwlettend toezicht op de risico's van crypto's voor de financiële stabiliteit, de impact ervan op de monetairbeleidstransmissie en op de veilige en soepele werking van marktinfrastuctuur en betalingen. In 2022 publiceerde de ECB verschillende artikelen en publieke verklaringen over de risico's van crypto's, stablecoins en gedecentraliseerde financiering.²⁸ Ze werkt samen met de Europese toezichthoudende autoriteiten aan de voorbereiding van technische reguleringsnormen met het oog op het nieuwe, aangepaste regime voor markten in crypto's krachtens de ontwerpverordening betreffende markten voor cryptoactiva en het kader voor cyberbeveiliging en operationele veerkracht van de financiële sector (de verordening betreffende digitale operationele veerkracht). Voorts heeft het Eurosysteem in november 2021 het toezichtskader voor elektronische betalingsinstrumenten, -systemen en -regelingen (PISA-kader) gepubliceerd en is het in 2022 met de eerste identificatieoefening voor digitale betaaltokens gestart. Bovendien blijft de ECB, via haar deelname aan de internationale normeringsinstellingen, bijdragen aan de ontwikkeling van internationale standaarden om de risico's van crypto's en de providers ervan aan te pakken, met inbegrip van de risico's die voortvloeien uit hun banden met de financiële sector.

Wat betreft de aansporing in de resolutie om de aandacht te blijven besteden aan de risico's van cyberaanvallen, wijst de ECB erop dat ze sinds het begin van de oorlog in Oekraïne alerter is geworden met betrekking tot mogelijke cyberaanvallen. Hoewel er geen gerichte aanvallen op de ECB of pogingen daartoe zijn gesignaleerd die in verband kunnen worden gebracht met de huidige geopolitieke spanningen, blijft de ECB de dreiging nauwlettend volgen en past ze haar beschermingsmaatregelen voortdurend dienovereenkomstig aan. Wat betreft de TARGET-diensten (T2, T2S en TIPS), hebben de dienstverlenende nationale centrale banken ook de alertheid op het vlak van veiligheid verhoogd en houden ze de dreiging nauwlettend in de gaten. Daarnaast zijn voor de TARGET-diensten krachtige voorzieningen in het leven geroepen met betrekking tot cyberdetectie, -respons en -herstel om toereikende cyberweerbaarheid te waarborgen.

²⁸ Zie 'Decrypting financial stability risks in crypto-asset markets', *Financial Stability Review*, ECB, mei 2022, alsook 'A deep dive into crypto financial risks: stablecoins, DeFi and climate transition risk', 'Stablecoins' role in crypto and beyond: functions, risks and policy', 'Decentralised finance – a new unregulated non-bank system?' en 'Mining the environment – is climate risk priced into crypto-assets?', *Macroprudential Bulletin*, Nummer 18, ECB, juli 2022.

Wat betreft de verwijzing naar het historisch lage aantal vervalste eurobankbiljetten in 2021 en het verzoek om de strijd tegen valsemunterij op te voeren, zal de ECB blijven samenwerken met en actief steun blijven verlenen aan wetshandhavingdiensten en de Europese Commissie bij hun respectieve activiteiten.

In reactie op de suggestie om een systeem voor beter toezicht op grote transacties op te zetten om het witwassen van geld, belastingontduiking en de financiering van terrorisme en georganiseerde criminaliteit te bestrijden, onderschrijft de ECB ten volle het belang van het aanpakken van illegale activiteiten. Ze volgt de besprekingen van de medewetgevers over deze kwesties op de voet, in het kader van de wetgevingsvoorstellen ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme die de Commissie in juli 2021 heeft gedaan. Uiteraard dient bij eventuele voorstellen op dat vlak rekening te worden gehouden met de status van wettig betaalmiddel van eurobankbiljetten krachtens artikel 128, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

6 Transparantie, verantwoordingsplicht, gendergelijkheid en andere aspecten

Met betrekking tot de oproep in de resolutie om de verantwoordingsplicht van de ECB ten opzichte van het Europees Parlement te versterken, hecht de ECB groot belang aan haar verantwoordingsrelatie met het Europees Parlement en verbindt ze zich ertoe met het Parlement samen te werken om die verder te verbeteren. De verantwoordingsrelatie wordt gekenmerkt door flexibiliteit en heeft zich ontwikkeld in overeenstemming met de vragen naar scherper toezicht. De frequentie van de gesprekken is toegenomen, er zijn nieuwe dialoogvormen gecreëerd en de bestaande overlegvormen zijn verbeterd.²⁹ Naast de reguliere interacties zoals de monetaire dialogen en de schriftelijke vragen zijn bijvoorbeeld aanvullende hoorzittingen en bezoeken aan de ECB georganiseerd over specifieke thema's, zoals de strategische evaluatie en de digitale euro. Over de digitale euro wisselt de ECB regelmatig van gedachten met leden van de Commissie economische en monetaire zaken, bijvoorbeeld tijdens speciale openbare hoorzittingen, en heeft ze verslagen gepubliceerd over de voortgang die tijdens de onderzoeksfase van het project is geboekt. De ECB waardeert de kritische blik en de inzichten die zijn verkregen uit de interacties met het Europees Parlement en de mogelijkheden om het beleid van de ECB beter uit te leggen aan de gekozen vertegenwoordigers en burgers. Zoals de president van de ECB in februari 2023 heeft opgemerkt in de plenaire vergadering van het Europees Parlement, staat de ECB open voor een schriftelijke formalisering van de huidige verantwoordingspraktijken tussen de ECB en het Europees Parlement.³⁰ Dit bevestigt de goede relatie tussen de instellingen en maakt expliciet duidelijk dat de

²⁹ Zie 'The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis', *Economisch Bulletin*, Nummer 5, ECB, 2018.

³⁰ Zie 'Europese Centrale Bank – jaarverslag 2022 (debat)', Europees Parlement, 15 februari 2023.

ECB zich ertoe verbindt op doeltreffende wijze te voldoen aan haar verantwoordingsplicht. De ECB blijft ingaan op verzoeken om toetsing van het Europees Parlement en gaat actief op zoek naar manieren om de interacties met de parlementsleden te verbeteren, in overeenstemming met de bepalingen van het primaire EU-recht.

Met betrekking tot het verzoek in de resolutie om beter verslag uit te brengen, ook schriftelijk, over de standpunten die de ECB inneemt in het Bazels Comité voor banktoezicht, is de ECB tot dergelijke verslaglegging bereid, binnen de grenzen van vertrouwelijkheid ten aanzien van internationale organen en het toepasselijke juridische kader. Er zij op gewezen dat medewerkers van de ECB die deelnemen aan het Bazels Comité voor banktoezicht de organisatorische regels van het Comité moeten volgen. Volgens deze regels i) worden alle besprekingen, nota's en analyses als vertrouwelijk beschouwd; ii) is het eenzijdig delen van informatie en documenten verboden; en iii) zijn de leden uitdrukkelijk verplicht de vertrouwelijkheid te waarborgen wanneer zij in het openbaar spreken. Voor algemene informatie over de werkzaamheden van de ECB in internationale fora, waarin de ECB wordt vertegenwoordigd door de directie en ECB-leden van de Raad van Toezicht, zijn de reguliere hoorzittingen met de president, de vicepresident en de voorzitter van de Raad van Toezicht van de ECB (met name bij de presentatie van de jaarverslagen van de ECB) en het jaarlijkse bezoek van de Commissie economische en monetaire zaken aan de ECB passende gelegenheden om vragen te stellen en de internationale dimensie van de regelgeving voor banken verder te bespreken.

Wat betreft de oproep in de resolutie aan de ECB om de afkoelingsperiode voor hogere salarisniveaus uit te breiden naar medewerkers in lagere salarisschalen, merkt de ECB op dat ze momenteel werkt aan een herziening van haar ethisch kader voor medewerkers. In dat verband onderzoekt de ECB zorgvuldig de door de Europese Ombudsman geformuleerde suggesties voor verbetering naar aanleiding van haar onderzoek op eigen initiatief naar het beleid en de werkwijzen van de ECB ter voorkoming van 'draaideurgevallen'.³¹ Zodra de herziening van het ethisch kader is afgerond, zal de ECB het Europees Parlement van de resultaten daarvan op de hoogte brengen.

Met betrekking tot de oproep in de resolutie om een strategie te ontwikkelen voor de omgang met lobbyisten en de transparantie van contacten van medewerkers buiten de Raad van Bestuur te vergroten, merkt de ECB op dat ze volledig transparant is over haar reguliere contacten met marktcontactgroepen. Om haar mandaat te kunnen vervullen, moet de ECB, net als andere centrale banken, frequente contacten onderhouden met financiëlemarktdeelnemers en andere economische actoren om relevante input en informatie te verkrijgen van belangrijke belanghebbenden die bijdragen tot een beter inzicht in de dynamiek van de economie, de financiële markten en de banksector. Deze contacten, vergelijkbaar met die op het niveau van de Raad van Bestuur, zijn gebaseerd op beginselen van goed bestuur en adequate waarborgen, waardoor

³¹ Besluit over de manier waarop de Europese Centrale Bank (ECB) omgaat met zogeheten draaideurgevallen (OI/1/2022/KR)

gelijke toegang en een gelijk speelveld worden gewaarborgd. De ECB is hierover volledig transparant en publiceert de agenda's en samenvattingen van de vergaderingen op haar website, net als de samenstelling en de mandaten van haar contactgroepen.³²

Wat het klokkenluidersinstrument van de ECB betreft, herhaalt de ECB dat dit instrument helemaal voldoet aan de beginselen van de EU-

klokkenluidersrichtlijn.³³ De klokkenluidersregeling van de ECB voorziet in een gebruiksvriendelijk instrument waarmee anonieme meldingen kunnen worden gedaan, en in strenge regels om klokkenluiders te beschermen tegen represailles. 2022 was het tweede volledige jaar waarin dit instrument operationeel was, en in de loop van het jaar werd meer dan de helft van de klokkenluiderszaken bij de ECB via deze weg ontvangen, meestal op anonieme basis.

Wat betreft het evenwicht tussen mannen en vrouwen bij de medewerkers, zet de ECB zich in voor meer diversiteit in haar personeelsbestand en voor een inclusieve cultuur op basis van waardigheid, respect en samenhang.

De diversiteits- en inclusiestrategie van de ECB omvat alle facetten en raakvlakken van diversiteit. Tegelijkertijd is het bereiken van een beter genderevenwicht in managementposities een uitdaging gebleken en blijft het een van de belangrijkste doelstellingen. Sinds 2020, toen de ECB met een nieuwe genderstrategie kwam, heeft ze verschillende maatregelen genomen om tot een beter genderevenwicht te komen. Zo heeft de ECB haar inspanningen opgevoerd om vrouwen te bereiken en aan te trekken, in nauwe samenwerking met netwerken van vrouwelijke werknemers. Zo heeft ze het ECB Scholarship for Women in een nieuw kleedje gestoken en het mentoringprogramma nieuw leven ingeblazen, een ontwikkelingsprogramma voor het personeel in administratieve functies gelanceerd en richtsnoeren voor organisatie-eenheden over inclusieve toewijzing van loopbaankritische taken geïntroduceerd. De ECB heeft ook het Women's Leadership Programme voortgezet. Samen hebben deze maatregelen de vooruitgang bij de genderdoelstellingen ondersteund: eind 2022 had de ECB haar doelstellingen op sommige niveaus bereikt en het verschil op andere niveaus verkleind (zie Tabel 1). Wat betreft de doelstellingen voor de indienstneming en bevordering van vrouwelijke medewerkers voor 2022³⁴ heeft de ECB haar doelstelling van ten minste 50% op managementniveau (alle management- en seniormanagementniveaus) behaald. De doelstellingen op het niveau van (team) leads, experts en analisten zijn met 10 tot 6 procentpunten gemist, maar over het geheel genomen ging 40% tot 60% van de indienstnemingen en bevorderingen naar vrouwen. Wat betreft de doelstellingen

³² Zie bijvoorbeeld de [Bond Market Contact Group](#), de [Money Market Contact Group](#), de [Foreign Exchange Contact Group](#) en de [Operations Managers Group](#).

³³ Zie het Besluit van de Europese Centrale Bank van 20 oktober 2020 tot wijziging van het personeelsstatuut van de Europese Centrale Bank wat betreft de invoering van een klokkenluidersinstrument en een betere bescherming van klokkenluiders ([ECB/2020/NP37](#)) en [Besluit \(EU\) 2020/1575](#) van de Europese Centrale Bank van 27 oktober 2020 betreffende de beoordeling en opvolging van via het klokkenluidersinstrument gemelde informatie over inbreuken waarbij een hoge ambtenaar van de Europese Centrale Bank is betrokken ([ECB/2020/54](#)).

³⁴ De doelstellingen hebben betrekking op het percentage vrouwen bij indienstnemingen en bevorderingen door de ECB in de desbetreffende salarisschalen. Ze zijn van toepassing op interne en externe wervingscampagnes, evenals op de werving via reservelijsten of via bevordering tot de volgende salarisschaal.

voor het aandeel vrouwelijke medewerkers in 2022,³⁵ heeft de ECB haar doelstellingen voor managementfuncties (alle management- en seniormanagementniveaus) behaald. De doelstellingen voor experts en (team) leads werden nipt gemist, met respectievelijk 2 en 1 procentpunt, maar de kloof op deze niveaus is kleiner geworden. Het aandeel vrouwen op analistniveau is verder toegenomen, wat betekent dat de pool van vrouwen die in aanmerking komen voor verdere loopbaanontwikkeling groter is geworden. Uit de geboekte vooruitgang blijkt dat gendergelijkheid haalbaar is dankzij concrete en vastberaden acties op een groot aantal gebieden. De ECB zal daarom haar inspanningen blijven opvoeren om tot een beter evenwicht tussen mannen en vrouwen te komen.

Tabel 1
Streefcijfers voor werving en bevordering van vrouwelijke medewerkers in 2022

Salarisschalen	Streefcijfers 2022 voor indienstneming en bevordering van vrouwelijke medewerkers	Werkelijke indienstneming en bevordering vrouwelijke medewerkers 2022	Streefcijfers 2022 voor het aandeel vrouwen in het personeelsbestand	Werkelijk aandeel vrouwelijke medewerkers 2022
Senior management (K-L)	Minimaal 50 %	60%	37%	38%
Volledig management (I-L)	Minimaal 50 %	52%	33%	33%
(Team) leads (H)	Minimaal 50 %	40%	37%	35%
Experts (F/G-G)	Minimaal 50 %	42%	44%	43%
Analisten (E/F)	Minimaal 50 %	44%	51%	53%

Bron: ECB.

In 2022 heeft de ECB samen met 28 instellingen van het Europees Stelsel van centrale banken en het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (SSM) een handvest over gelijkheid, diversiteit en inclusie ondertekend. De ECB zal het onderwerp hoog op de agenda houden.

Ten slotte, wat de suggestie betreft om een onafhankelijk evaluatiebureau op te richten, merkt de ECB op dat ze de hoogste normen op het gebied van beleidsvorming nastreeft en evaluatie als een cruciaal onderdeel daarvan beschouwt.

De ECB oefent een breed scala van evaluatieactiviteiten uit in verband met haar analyses en besluiten. Zo vonden in 2003 en in 2020-2021 uitgebreide evaluaties van de monetairbeleidsstrategie van de ECB plaats.³⁶ Voorts verrichten medewerkers van de ECB onderzoek naar monetairbeleidsbeslissingen, bijvoorbeeld om het effect van de aankopen van activa op de inflatie te analyseren. Ook externe academici beoordelen regelmatig de doeltreffendheid van de volledige onderzoeksresultaten. De laatste keer gebeurde dat in 2004 en 2011.³⁷ Daarnaast heeft de ECB gerichte onderzoeken ingesteld naar haar projectiefouten en deze aan het publiek ter beschikking gesteld via haar reguliere publicaties. Onlangs heeft de ECB in het Economisch Bulletin een artikel gepubliceerd waarin ze uitlegt waarom

³⁵ De percentages vrouwen in de desbetreffende salarisschalen.

³⁶ Zie 'De monetaire-beleidsstrategie van de ECB', *persbericht*, ECB, 8 mei 2003, waarin wijzigingen in de monetairbeleidsstrategie worden toegelicht en 'The ECB's monetary policy strategy after the evaluation and clarification of May 2003', toespraak van voormalig ECB-president Trichet, 20 november 2003, met achtergrond bij de evaluatie van de strategie. Zie de website van de ECB voor een overzicht van de resultaten en achtergronden van de [strategische evaluatie 2020-2021](#).

³⁷ Zie de beoordelingen van het onderzoek van de ECB van [2004](#) en [2011](#).

haar modellen de inflatie na de energieprijsschok in 2022 hebben onderschat.³⁸ De ECB blijft nadenken over best practices voor het evalueren van haar beleid, onder meer op basis van de ervaringen in andere centrale banken.

³⁸ [‘What explains recent errors in the inflation projections of Eurosystem and ECB staff?’](#), *Economisch Bulletin*, Nummer 3, ECB, 2022. Zie ook [‘The performance of the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections since the financial crisis’](#), *Economisch Bulletin*, nummer 8, ECB, 2019.